

Thema's en werkvormen

Nederlands Congres Schoolaanwezigheid 2025

Een palet vol kleuren en kansen

Op 25 en 26 september 2025 vindt het Nederlands Congres Schoolaanwezigheid 2025 plaats in De Heerlijkheid van Ermelo. Jij kunt meehelpen om dit congres tot een succes te maken door het leveren van een bijdrage. In dit document lees je over de criteria, selectie, thema's en werkvormen.

Criteria

Algemene criteria voor het indienen van een bijdrage zijn:

- Sluit met je bijdrage expliciet aan op het thema Schoolaanwezigheid.
- Durf ook je lessons learned te delen en dat wat niet helemaal goed uitpakte.
- Bijdragen met commerciële doelen worden niet gehonoreerd.
- Bijdragen duren een half uur of een uur.

Selectie

De sluitingsdatum voor het indienen van een bijdrage is op 1 maart 2025. Daarna beoordeelt de voorbereidingsgroep welke bijdragen een plek krijgen in het programma. Bij de selectie streven we naar een evenwichtige mix van onderwerpen en werkvormen. De tijdsduur per werkvorm wordt afgestemd op het aantal en type inzendingen. In mei ontvang je bericht of jouw bijdrage is geselecteerd en hoeveel tijd daarvoor beschikbaar is. Met het indienen van je bijdrage profiteer je van het early bird-tarief voor deelname aan het congres.

Let op: Vergeet niet om jezelf en om je mede-sessieleiders aan te melden voor het congres. Dit kan [via deze pagina](#). Je kunt er ook voor kiezen om enkel een sessie te verzorgen en om niet deel te nemen aan het congres. Hieraan zijn geen kosten aan verbonden. Geef dit per sessieleider duidelijk aan in het bijdrageformulier. Je kunt je alvast voor het congres aanmelden en de call later indienen, zolang dit maar voor 1 maart gebeurt.

Werkvormen

- **Aan de slag:** Organiseer een interactieve workshop waarin deelnemers actief aan de slag gaan en praktische vaardigheden opdoen die direct toepasbaar zijn in hun eigen praktijk.
- **Moet je horen:** Geef een presentatie van een half uur of een uur waarin je jouw inzichten, resultaten of ervaringen deelt. Ideaal voor het presenteren van onderzoeksresultaten, succesvolle interventies of praktijkvoorbeelden.
- **Op pad:** Neem deelnemers mee in het proces van jouw project of onderzoek. Deze sessie draait om jouw reis: met wie werkte je samen, welke uitdagingen kwam je tegen, en waar sta je nu?
- **Ontmoeten:** Faciliteer een netwerksessie waar deelnemers met elkaar in contact komen. Wissel ideeën uit, deel ervaringen en verken nieuwe samenwerkingen rond thema's zoals LHBTIQ+ en schoolaanwezigheid, schoolaanwezigheid in het mbo, data visualiseren, of.....

Thema's

Tijdens het congres vertalen we wetenschap naar praktijk met inzichten, handvatten en inspirerende praktijkvoorbeelden rondom schoolaanwezigheid. Het congres biedt volop ruimte voor ontmoeting en uitwisseling. Tijdens dit veelzijdige event belichten we de vele facetten van schoolaanwezigheid:

- Pedagogische en didactische basis
- Data-geïnformeerd werken aan schoolaanwezigheid
- Kansengelijkheid
- Samenwerking

Hieronder lichten we de thema's nader toe:

Pedagogische en didactische basis

Een veilige, inclusieve en stimulerende leeromgeving is de basis voor schoolaanwezigheid. Dit thema gaat in op de rol van het pedagogische en didactische klimaat binnen scholen bij het motiveren van leerlingen om naar school te komen. Door schoolbreed beleid in te zetten op onder andere sociaal-emotionele ontwikkeling, welzijn, onderwijsaanbod en veiligheid, kunnen scholen verzuim verminderen. Mogelijke bijdragen binnen dit thema zijn:

- **Schoolbreed beleid en interventie:** Hoe creëer je een pedagogisch klimaat waarin leerlingen zich welkom voelen, veilig voelen en met plezier naar school komen? Hoe zie je dit terug in aanwezigheid?
- **Pedagogische en didactische interventies:** Welke interventies helpen verzuim te verminderen en schoolaanwezigheid te bevorderen? Denk aan lesmethoden, werkvormen of programma's die de betrokkenheid en motivatie van leerlingen versterken.

- **Ondersteuning van kwetsbare leerlingen:** Hoe zorg je ervoor dat leerlingen die risico lopen op verzuim door bijvoorbeeld sociaal-emotionele, lichamelijke of leerproblemen effectief en tijdig worden ondersteund?

Data-geïnformeerd werken

Data-geïnformeerd werken is essentieel om schoolaanwezigheid te bevorderen. Door beslissingen te baseren op objectieve en betrouwbare gegevens kunnen afwezigheidspatronen worden geanalyseerd, oorzaken van verzuim beter begrepen en gerichte interventies ontwikkeld en beoordeeld. Data is een bouwsteen van het MD-MTSS (pyramide) raamwerk voor schoolaanwezigheid. Mogelijke bijdragen binnen dit thema zijn:

- **Analyse van aanwezigheidsdata:** Hoe verzamel, analyseer en interpreteer je aanwezigheidsdata? Welke systemen en methodieken ondersteunen dit proces?
- **Vroegtijdige signalering:** Hoe gebruik je data om risicogroepen tijdig te identificeren, preventieve maatregelen in te zetten en het effect hiervan in beeld te brengen?
- **Succesvolle strategieën:** Casestudies en voorbeelden van scholen die door data-geïnformeerde keuzes een duidelijke verbetering in schoolaanwezigheid hebben bereikt.
- **Schoolaanwezigheidsteam (SAT):** Hoe kunnen schoolteams data inzetten om gezamenlijk effectieve interventies te ontwikkelen en evalueren?
- **Implementatie van het piramide raamwerk:** Hoe is het raamwerk geïmplementeerd, wat kwam je tegen, waar sta je nu en waar ga je naartoe?

Kansengelijkheid

Kansengelijkheid in het onderwijs is een cruciaal maatschappelijk thema, met een duidelijke relatie met schoolaanwezigheid. Werken aan kansengelijkheid is dus ook werken aan schoolaanwezigheid. Dit thema richt zich op de invloed van factoren als sociaaleconomische status, cultuur en taalachtergrond op schoolaanwezigheid en de kansen voor leerlingen om succesvol te zijn. Mogelijke bijdragen binnen dit thema zijn:

- **Sociale en culturele ongelijkheid:** Hoe beïnvloeden sociaaleconomische en culturele achtergronden de aanwezigheid van leerlingen? Hoe kunnen scholen deze ongelijkheden aanpakken om gelijke toegang te bevorderen? Kunnen en mogen scholen in gelijke situaties ongelijk handelen?
- **Praktijkvoorbeelden:** Voorbeelden van interventies die kansengelijkheid binnen de school vergroten, zoals ouderbetrokkenheid, sociaal-emotionele steun, het creëren van een inclusieve leeromgeving en omgaan met armoede op school.

- **Samenwerking**

Samenwerking is essentieel om schoolaanwezigheid te bevorderen. Het vraagt om een hechte samenwerking tussen scholen, jongeren, ouders, jeugdzorg, leerplichtambtenaren en andere betrokkenen om een sterke ondersteuningsstructuur te creëren, zowel binnen als buiten de school. Mogelijke bijdragen binnen dit thema zijn:

- **Interprofessionele samenwerking:** Hoe kunnen scholen, jeugdhulpverleners, leerplichtambtenaren en andere professionals samen leerlingen met verzuim effectief ondersteunen?
- **Schoolaanwezigheidsteam (SAT):** Wat is de rol van een SAT binnen de school, en hoe werk je samen met collega's en externe partners om schoolaanwezigheid te promoten en schoolverzuim aan te pakken?
- **Betrokkenheid van ouders en leerlingen:** Hoe betrek je ouders en leerlingen effectief bij het verbeteren van schoolaanwezigheid?
- **Bestuurlijke samenwerking en beleid:** Hoe kunnen scholen samenwerken met gemeentes en beleidsmakers voor een duurzaam schoolaanwezigheidsbeleid?

Doe je mee?

Dien je voorstel in [via dit formulier](#) en je hoort in mei of jouw bijdrage is geselecteerd en hoeveel tijd daarvoor beschikbaar is. Aanmelden voor het congres kan [via deze pagina](#).